

ОРИГІНАЛЬНІ ФАКТУРИ ТКАНИНИ ТА КОЛЬОРОВІ ЕФЕКТИ В ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ

Бердник А.П., викладач кафедри дизайну,
Черкаський державний технологічний університет

Анотація. В статті розглянуто оригінальність фактур тканини при використанні червоного кольору і окреслені його багатогранні прояви при створенні колекцій одягу сучасними дизайнерами.

Ключові слова: дизайн одягу, фактура тканини, кольорові ефекти

Аннотация. Бердник А.П. Оригинальные фактуры ткани и цветовые эффекты в творчестве современных дизайнеров одежды. В статье рассмотрена оригинальность фактур ткани при использовании красного цвета и очерченны его многогранные проявления при создании коллекций одежды современными дизайнерами.

Ключевые слова: дизайн одежды, фактура ткани, цветовые эффекты

Annotation. Berdnik A. P. Original material textures and color effects in the works of modern clothe designers. This article devoted to the modern trends in influence of color in modern clothes design. Influence of color on the process of new material textures creation and on discovering of multiple demonstrations of textures by modern clothes designers are described.

Keywords: color, material texture, clothe designer.

Постановка проблеми. Фактура тканини набуває оригінальності у тому випадку, коли кольорові ефекти її поверхні викликають у глядача відповідні емоції, підкреслюючи при цьому образність костюма.

З технології текстильних матеріалів відомо [1-3], що кольорові ефекти забезпечуються шляхом фарбування тканини в один колір, вибіркою на її поверхні кольорових візерунків або малюнку, а також шляхом використання різнокольорових волокон і пряжі при створенні меланжевих й пістряво тканих полотен в ткацтві. Від виду переплетення, товщини, виду скручування й рівномірності товщини ниток залежить кольоровий ефект та його сприйняття. Різні за своїм фарбування ниток основи та підткання комбінуються згідно візерунку тканини в єдине колірне ціле, забезпечуючи оптичне змішування кольорів при їх сприйнятті оком людини. Приклад – шотландські тканини. В тих місцях, де пофарбовані нитки основи пересікаються з нитками підткання того ж самого кольору, виникає квадрат чистого кольору, там де змішуються – тканина ніби складена з різнокольорових крапочок.

Відомо [4], що перші емоції від сприйняття костюма людина отримує саме завдяки кольору, а колір тканини достатньо конкретно сприймається тільки на відповідній відстані. Колір, як і музика або запах, діє на підсвідомому рівні, може давати почуттям певну направленість: викликати задоволення або породжувати прямо протилежне відчуття. Темперамент і особисте світосприйняття – це один аспект сприйняття кольору в костюмі, інший – це данина духу часу та модним тенденціям. Тому дизайнери при створенні костюма надають кольоровим ефектам тканини важливого значення; за

допомогою кольору можна виразити індивідуальність, стать, вік людини, сезонність одягу тощо.

Зв'язок роботи з важливими і практичними завданнями. Стаття написана за тематикою та матеріалами дисертаційної роботи, відповідно до індивідуального плану й узгоджена з планом науково-дослідної роботи кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дизайн третього тисячоліття став глобальним феноменом тому, що охопив різні сфери мистецького й технологічного мислення, а його комунікативні й експресивні засоби дозволяють використовувати світ необмежених властивостей матеріалів і технологій. Саме цим і пояснюється можливість створення оригінальних фактур тканини та кольорових ефектів з подальшим використання їх в своїй творчості сучасними дизайнерами одягу [4-6].

Мета публікації полягає у визначенні оригінальності фактури тканини за відповідним сприйняттям кольору та в окресленні його багатогранних проявів при створенні костюма.

Результати дослідження. На рівні цивілізацій кольорова гамма костюма виражає дух часу, її геополітичні та культурні особливості. Як приклад – Франція XVIII ст. – ера кохання – в костюмах широко використовувався насичений червоний. Емоційна «вага» червоного кольору – це зростання інтенсивності людських емоцій [7]. В Індії в XVII столітті блідо-рожевий використовувався для визначення багатства, як символ людей, які живуть в теплих країнах. По традиції індійська наречена одягала червоне сарі або прикривалась червоним шарфом, наречений одягав білий весільний одяг, але головний убір червоний, що символізує кохання, пристрасть та відданість. Кінець XX століття теж був ознаменований проривом в моду червоного кольору і пов'язаний з творчістю відомого французького дизайнера Крістіана Лакруа.

Оригінальність фактур тканин в червоному кольорі цікаво прослідкувати в творчості відомих світу дизайнерів: Крістіана Лакруа, Джона Гальяно (Дім «Крістіан Діор»), Олександра Мак-Куїна, Д. Дольче і С. Габбана.

Французький кутюр'є Крістіан Лакруа народився в 1951 р. у провінційнім містечку Арль на півдні Франції, а свою кар'єру у світі моди почав у 1978 р.; співробітничав з японським дизайнером Джуном Ашидою і майже через десять відкрив свій Дім високої моди [8, 10]. Його стиль, створений на карнавалі фактур, форм і кольорів, що передають дух регіональних традицій, відрізняється незвичайною яскравістю і фантазією.

Улюбленець модного істеблїшменту, один із самих впливових творців моди Джон Гальяно в 36 років став не тільки головним дизайнером Дому Діора, але і, маючи свій авторський почерк, свої методи роботи над колекціями одягу, паралельно працював над фактурами тканин, які створювали спеціально під його заказ. Це все дає йому можливість

поєднувати не поєднане, змішувати складне й просте, дике та виключно витончене [10]. У Гальяно склалася репутація «хулігана в моді», що відображається в агресивній, революційній колекції 2006 р. (рис.1 а, б) і «постачальника гламуру» в елегантній, вишуканій, жіночній колекції 2007 р. (рис.1 в, г). В обох колекціях присутній червоний колір, де його асоціативне та психологічне сприйняття має відповідно негативні та позитивні властивості.

Олександр Мак-Куїн народився в 1969 р. у Лондоні в родині потомствених ткачів. Кар'єру у світі моди він почав в 16 років, з роботи в майстернях Севіл Роу. В ательє він спеціалізувався на чоловічих костюмах, зшитих за індивідуальним замовленням для вищого світу. Його клієнтами були принц Уельський, лорд Ротшильд і Михайло Горбачов [9,10]. В 1993 р. О. Мак-Куїн представив свою колекцію на тижні пре-а-порте в Лондоні і став bad boy британської моди. Вражаючи публіку гротескними образами своїх моделей, що шокують зовнішнім виглядом і манерою поведінки (наприклад, він зняв штани перед глядачами на одному своєму дефіле), Мак-Куїн у своїх інтерв'ю стверджував, що одяг повинен викликати сильні емоції, не залишаючи глядача байдужим. Цього він домагається, створюючи незвичайні образи (і навіть обличчя), запозичаючи методи з арсеналу голлівудських гримерів. Геометричні чіткі двохкольорові композиції, що явно виражені в пропорційних співвідношеннях червоного і білого (рис. 2,а) та червоного і чорного (рис. 2 б) в колекціях відомого британського дизайнера О. Мак-Куїна (2000 р., 2009 р.) викликають сильні емоції та надають моделям ексцентричності.

Відомі італійські дизайнери одягу Домініко Дольче й Стефано Габбана обидва віддають шану епосі барокко, люблять екстравагантність, яскраві кольори. В останніх колекціях дизайнери віддають перевагу дорогим тканинам з цікавою фактурою, малюнком, кольоровою набивкою [11].

Колекція італійських дизайнерів Д. Дольче і С. Габбана 2008 р. (рис. 3) в стилі кантрі переносить нас у світ народних звичаїв за рахунок використання англійських клітчастих яскравих тканин та шотландки, дає можливість жінці відчувати себе комфортно, стильно, демократично. Тканини в клітинку відповідають строгій формі костюма.

Висновки. Вищевикладене надає можливість стверджувати, що колір будучи невід'ємною частиною тканини, є значущим та важливим інформаційним фактором функції костюма і його змісту, а саме:

- колір часто підказує форму костюма;
- тканини глибоких насичених тонів дуже виграють в сукнях м'якої форми з задрапованими складками;
- геометричний малюнок тканини відповідає крою з прямими лініями;
- тканини в клітинку підходять до строгої форми костюма.

Рис.1. Колекції «Діор» 2006 р. (а, б), 2007 р. (в, г)

Рис. 2. Експресія червоного, чорного і білого в творчості Олександра Мак-Куїна 2000 р. (а), 2009 р.(б)

Рис. 3 Стиль кантрі в творчості італійських дизайнерів Д. Дольче і С. Габбана 2008 р

Література:

1. Ершов А. П., Хархаров А. А. Цвет и его применение в текстильной промышленности. Л.: Издательство ленинградского университета, 1974.- 164с.;
2. Садов Ф. И., Корчагин М. В., Матецкий А. И. Химическая технология волокнистых материалов. – М.: Легкая индустрия, 1968. – 784 с.;
3. Кричевский Г. Е. Химическая технология текстильных материалов: Учебник для вузов: В 3т. – М.: Российский заочный институт текстильной и легкой промышленности, 2000. – Т.1 – 436 с.;
4. Килошенко М. И. Психология моды. / М. И. Килошенко. – М.:ОНИКС, 2006.- 320 с.;
5. Бхаскаран Лакшмі. Дизайн и время. Стили и направления в современном искусстве и архитектуре. Перевод с англ. И. Д. Голыбиной – М.: АРТ- РОДНИК, 2007.- 156с..
6. Миронова Н. Психология цвета // Текстиль. – 2001. – №2. – С.56-59.
7. Эльке Гизе (Германский институт моды) Яркая палитра моды // Ателье. – 2007. – сентябрь. – С.4-11.
8. <http://www.vedomosti.ru/realty/news>.
9. [.http://www.fashionbank.ru/articles/article90.html](http://www.fashionbank.ru/articles/article90.html).
10. Ермилова Д. Ю. История домов моды. / Д. Ю. Ермилова. – М.:Академия, 2004 – 288 с..
11. Современная энциклопедия. Мода и стиль – М.:Аванта +, 2002.- 479 с.

Надійшла до редакції 1.04.2010